C/2025/1813

4.4.2025.

P10_TA(2024)0048

Mobilizacija Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Njemačkoj i Italiji u vezi s poplavama do kojih je došlo 2024.

Rezolucija Europskog parlamenta od 27. studenoga 2024. o Prijedlogu odluke Europskog parlamenta i Vijeća o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Njemačkoj i Italiji u vezi s poplavama koje su se dogodile 2024. (COM(2024)0480 – C10-0162/2024 – 2024/0284(BUD))

(C/2025/1813)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir prijedlog Komisije upućen Europskom parlamentu i Vijeću (COM(2024)0480 – C10-0162/2024),

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije ([1]),

— uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ([2]), a posebno njezin članak 9.,

— uzimajući u obzir Međuinstitucijski sporazum od 16. prosinca 2020. između Europskog parlamenta, Vijeća Europske unije i Europske komisije o proračunskoj disciplini, suradnji u proračunskim pitanjima i dobrom financijskom upravljanju te novim vlastitim sredstvima, uključujući plan za uvođenje novih vlastitih sredstava ([3]), a posebno njegovu točku 10.,

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/1058 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o Europskom fondu za regionalni razvoj i Kohezijskom fondu ([4]),

— uzimajući u obzir Uredbu (EU) 2021/2115 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. o utvrđivanju pravila o potpori za strateške planove koje izrađuju države članice u okviru zajedničke poljoprivredne politike (strateški planovi u okviru ZPP-a) i koji se financiraju iz Europskog fonda za jamstva u poljoprivredi (EFJP) i Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1305/2013 i (EU) br. 1307/2013 ([5]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 27. veljače 2024. o Nacrtu uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU, Euratom) 2020/2093 kojom se uspostavlja višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. ([6]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 20. listopada 2021. o učinkovitosti država članica pri korištenju novca iz Fonda solidarnosti EU-a u slučajevima prirodnih katastrofa ([7]),

— uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 18. svibnja 2021. o reviziji Fonda solidarnosti Europske unije ([8]),

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračune (A10-0020/2024),

A. budući da su 30. svibnja 2024. Njemačku pogodile obilne kiše koje su početkom lipnja uzrokovale ekstremne poplave u južnoj Njemačkoj, što je prema navodima Komisije uzrokovalo smrt šest osoba i izravnu štetu u ukupnom iznosu od 4 131,6 milijuna EUR;

B. budući da je Italija 29. lipnja 2024. pretrpjela snažne oluje koje su dovele do prelijevanja rijeka i potoka u Autonomnoj regiji Valle d'Aosta, što je uzrokovalo izravnu štetu koju su talijanske vlasti procijenile na ukupno 158,39 milijuna EUR;

([1]) SL L 311, 14.11.2002., str. 3., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
([2]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
([3]) SL L 433 I, 22.12.2020., str. 28., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.
([4]) SL L 231, 30.6.2021., str. 60., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
([5]) SL L 435, 6.12.2021., str. 1., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj
([6]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2024)0082.
([7]) SL C 184, 5.5.2022., str. 82.
([8]) SL C 15, 12.1.2022., str. 2.

1. izražava duboku solidarnost sa svim žrtvama, njihovim obiteljima i svim pojedincima pogođenima razornim poplavama u Njemačkoj i Italiji, kao i s nacionalnim, regionalnim i lokalnim vlastima uključenima u napore za pružanje pomoći;

2. pozdravlja ovu odluku kao konkretan i vidljiv dokaz solidarnosti Unije s građanima i regijama u pogođenim područjima Njemačke i Italije;

3. ponavlja da je važno informirati javnost o vidljivim koristima koje proizlaze iz Fonda solidarnosti Europske unije (FSEU) te dodatno povećati svijest građana o instrumentima i programima Unije;

4. ističe sve veći broj ozbiljnih, razornih i smrtonosnih prirodnih katastrofa u Europi te poziva države članice i Komisiju da ulažu u mjere ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima kako bi se izbjegli ljudski i gospodarski gubici; smatra da bi proračun FSEU-a ili njegov ekvivalent trebalo znatno proširiti s obzirom na predstojeći prijedlog Komisije o novom višegodišnjem financijskom okviru i naknadne međuinstitucijske pregovore i da FSEU-a ili njegov ekvivalent trebaju građanima pružiti pomoć koja je razmjerna opsegu takvih katastrofa; napominje da bi znatno povećanje FSEU-a omogućilo državama članicama da učinkovitije i brže odgovore na katastrofe, dok bi se drugi instrumenti, posebno kohezijski fondovi čija primarna svrha nije da budu odgovor na katastrofe, mogli sačuvati;

5. upozorava na veliku štetu koju su zbog poplava pretrpjeli poljoprivredna zemljišta i poljoprivredna gospodarstva, prometna infrastruktura, a posebno mala sela i gradovi izvan urbanih regija; naglašava da su zbog klimatskih promjena otoci i obalne regije posebno izloženi prirodnim katastrofama; uviđa da pojave kao što su potresi, poplave, vulkanske erupcije i suše, koje utječu i na jezera i rijeke, predstavljaju sve veću prijetnju mnogim europskim regijama, posebno onima na Sredozemlju; dovodi u pitanje je li FSEU na odgovarajući način usklađen s hitnim potrebama povezanima s prilagodbom klimatskim promjenama u tim posebno osjetljivim područjima; stoga smatra da bi otoci i obalne regije trebali dobiti odgovarajuća financijska sredstva u okviru FSEU-a kako bi se riješili njihovi specifični nedostaci; poziva države članice da uzmu u obzir da prirodne katastrofe posebno utječu na ranjivo stanovništvo zbog socioekonomskih čimbenika koji dodatno otežavaju njihovu sposobnost za oporavkom;

6. naglašava da je FSEU samo kurativni instrument i da bi Unija također trebala nastaviti rješavati pitanja prilagodbe klimatskim promjenama i njihova ublažavanja podupiranjem europskih i nacionalnih politika za sprečavanje prirodnih katastrofa; ističe da se u izvješću Europske agencije za okoliš br. 1/2024 „Europska procjena klimatskih rizika” upozorava da Unija nije pripremljena za učinke klimatskih promjena i naglašava potrebu za djelovanjem kako bi se izbjeglo da utvrđeni klimatski rizici dosegnu kritične razine; poziva države članice i Komisiju da poduzmu potrebne mjere kako bi Unija ispunila obveze preuzete Pariškim sporazumom; podsjeća da je potrebno stvoriti učinkovite sinergije s drugim politikama i programima Unije i naglašava da bi države članice trebale na najbolji način iskoristiti mogućnosti financiranja, posebno iz Europskog fonda za regionalni razvoj, Europskog socijalnog fonda + i programâ ruralnog razvoja; poziva Komisiju da hitno razmotri sve obrazložene zahtjeve država članica za preraspodjelu sredstava u okviru nacionalnih planova za oporavak i otpornost na pomoć u slučaju prirodnih katastrofa, u skladu s pravilima utvrđenima u Uredbi (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća ([9]); također naglašava potrebu za preventivnim mjerama, ne samo kako bi se ublažila buduća šteta, već i kako bi se spriječilo pogoršanje rizičnih uvjeta nakon katastrofalnih događaja, kao što su poplave, šumski požari, odroni tla ili isušivanje jezera i rijeka; naglašava da je važno osigurati odgovarajuću fleksibilnost među različitim programima; naglašava da pomoć koja se pruža u okviru FSEU-a ne bi smjela biti na štetu sredstava Unije koja države članice primaju u okviru drugih programa ili politika Unije; podsjeća da države članice mogu dodijeliti državnu potporu, u skladu s primjenjivim pravilima Unije, prvenstveno poljoprivrednim poduzećima koja su pretrpjela štetu zbog prirodnih katastrofa;

7. konstatira da je Komisija 21. listopada 2024. podnijela zakonodavni prijedlog o regionalnoj hitnoj potpori za obnovu nakon prirodne katastrofe ([10]) i posebnim mjerama u okviru Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj (EPFRR) radi pružanja dodatne pomoći državama članicama pogođenima elementarnim nepogodama ([11]) kako bi se osigurala dodatna fleksibilnost pri upotrebi financijskih sredstava;

([9]) Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost (SL L 57, 18.2.2021., str. 17.).

([10]) Europska komisija, Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2024. „RESTORE – regionalna hitna potpora za obnovu izmjenom Uredbe (EU) 2021/1058 i Uredbe (EU) 2021/1057” (COM(2024)0496).

([11]) Europska komisija, Prijedlog uredbe Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2024. o izmjeni Uredbe (EU) 2020/2220 u pogledu posebnih mjera u okviru EPFRR-a radi pružanja dodatne pomoći državama članicama pogođenima elementarnim nepogodama (COM(2024)0495).

8. podsjeća na važnost brze i pouzdane procjene štete kojom se uzimaju u obzir gospodarske posljedice i poziva na ulaganje većih operativnih napora kako bi se smanjilo prosječno vrijeme za isplatu predujmova, uz istodobno osiguravanje zaštite proračuna Unije;

9. ističe hitnu potrebu za pružanjem neposredne financijske pomoći putem FSEU-a kako bi se osiguralo da potpora može pravodobno doprijeti do pogođenih regija;

10. odobrava Odluku priloženu ovoj Rezoluciji;

11. nalaže svojoj predsjednici da potpiše ovu Odluku zajedno s predsjednikom Vijeća te da je da na objavu u *Službenom listu Europske unije*;

12. nalaže svojoj predsjednici da ovu Rezoluciju, zajedno s njezinim Prilogom, proslijedi Vijeću i Komisiji.

PRILOG

ODLUKA EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o mobilizaciji Fonda solidarnosti Europske unije radi pružanja pomoći Njemačkoj i Italiji u vezi s poplavama koje su se dogodile 2024.

(Tekst ovog priloga nije naveden ovdje budući da odgovara konačnom aktu, Odluci (EU) 2024/3105.)